

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte –Diaconu Iurie,

Judecători – Boico Victor, Catan Liliana,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Bucatca Vadim în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui,

Mititelu Vadim xxx, născut la xxx,
originar și domiciliat în xxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 28.02.2020 – 13.08.2020;

Instanța de apel: 17.09.2020 – 09.12.2020;

Instanța de recurs: 03.02.2021 – 28.04.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 13 august 2020, Mititelu Vadim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) și art. 27, 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, și cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală i-a fost stabilită acestuia pedeapsa, după cum urmează:

- în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal - 1 (un) an închisoare;
- în baza art. 27, 187 alin. (2) lit. f) Cod penal - 4 (patru) ani închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) din Codul penal, pentru concurs real de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, i-a fost stabilit lui Mititelu Vadim, pedeapsa definitivă, sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani 5 (cinci) luni care, potrivit art. 72 alin. (3) din Codul penal, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a reținut că, Mititelu Vadim, la data de 13 noiembrie 2019, aproximativ la ora 16.00, acționând în scopul sustragerii în mod deschis a bunului ce aparține altei persoane, prin acces liber în bucătăria comună a blocului de locuit amplasat pe str. xx a mun. Orhei a încercat să sustragă în mod

deschis o mașină automată de spălat rufe, cu valoarea de 5000 lei, ce aparține cet. Donțov Victoria, dar din motive independente de voința sa, nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece a fost împiedicat de către cet. Donțov Victoria, prin ce i-ar fi cauzat părții vătămate Donțov Victoria o pagubă materială considerabilă.

Tot el, la 05.04.2020, aproximativ la ora 10:30, urmărind scop de profit și sustragere a bunurilor altei persoane, prin acces liber, aflând-se în scara blocului de locuit din xxxx, intenționat a sustras pe ascuns o floare de cameră din specia „socolentelor” cu înălțimea de 2,5 m, ce aparține cet. Cerneac Elena la preț de 2000 lei, astfel cauzând-i părții vătămate Cerneac Elena o daună materială considerabilă în sumă totală de 2000 lei.

Acțiunile lui Mititelu Vadim au fost încadrate în baza art. 27,187 alin. 2 lit. e), f) Cod penal - tentativă de jaf, adică tentativă de sustragere deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și art.186 alin.2 lit. d) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. *Sentința a fost atacată cu apel* de către inculpatul Mititelu Vadim, prin care a solicitat casarea sentinței în partea individualizării pedepsei, solicitând aplicarea în privința sa a unei pedepse cu suspendare condiționată, oferindu-i o șansă să se reabiliteze, menționând că a conștientizat greșeala comisă și promite că pe viitor nu va mai încălca legea.

4. *Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2020*, a fost admis apelul inculpatului Mititelu Vadim, casată sentința, inclusiv din oficiu, în partea care se referă la individualizarea pedepsei pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 187 alin. 2 lit. f) Codul penal și pronunțată o nouă hotărâre, în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează: lui Mititelu Vadim, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 187 alin. 2 lit. f) Codul penal, i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 6 (șase) luni fără amendă cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.84 alin. 1 Codul penal, lui Mititelu Vadim i-a fost stabilită pedeapsa definitivă, prin cumul parțial al pedepselor aplicate - 4 (patru) ani închisoare fără amendă.

În temeiul art.90¹ Codul penal, pedeapsa stabilită urmând a fi executată în felul următor:

- perioada de 3 (trei) ani închisoare urmează a fi executată în

penitenciar de tip semiînchis;

- perioada de 1 (un) ani închisoare se suspendă condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

4.1 *Instanța de apel a constatat* cu certitudine că Mititelu Vadim a comis infracțiunile prevăzute de art. 27, 187 alin.2 lit. e), f) Cod penal – tentativă de jaf, adică tentativă de sustragere deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, și de art. 186 alin. 2 lit. d) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Instanța de apel a constatat că prima instanță, corect, a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a comis anume infracțiunile imputate, împrejurări ce au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală.

Instanța de apel a mai constatat că la stabilirea pedepsei inculpatului Mititelu Vadim, prima instanță a stabilit executarea reală a pedepsei fără a motiva ineficiența unei pedepse alternative și fără a da eficiența cuvenită prevederilor art.61 și art.75 Codul penal.

Instanța de apel a reținut că inculpatul Mititelu Vadim a recunoscut vina în cele comise, însă a menționat că nu se consideră ca circumstanță atenuantă, deoarece circumstanței respective i s-ar acorda o dublă valență juridică. Recunoașterea vinovăției a fost ca condiție la aplicarea prevederilor art.364¹ Codul penal, respectiv fiindu-i redusă 1/3 din pedeapsa cu închisoare aplicată inculpatului.

Cu referire la art.77 Codul penal, referitor la circumstanța agravantă – săvârșirea faptei de către o persoană anterior condamnată pentru infracțiuni similare, invocată de partea acuzării, instanța de apel a reținut că aceasta este una insuficientă pentru stabilirea și executarea de către inculpat a unei pedepse privative de libertate, prin izolarea totală de societate.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață a familiei acestuia, precum și de faptul că inculpatul Mititelu Vadim se căiește de cele comise, părțile vătămate nu au invocat careva prejudicii față de inculpat.

Sub aspectul stabilirii modalității de executare a pedepsei penale,

considerând necesar aplicabile speței prevederile art. 90¹ Cod Penal.

5. *Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Bucatca Vadim în numele inculpatului prin care invocând incidența pct. 6, 8 a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei cu pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare a lui Mititelu Vadim cu suspendarea condiționată a pedepsei în conformitate cu prevederile art.90 Cod penal.*

5.1 *În susținerea recursului avocatul a invocat că:*

- instanța de apel deși a admis apelul în întregime nu a aplicat solicitările din apel adică prevederile art. 90 Cod penal cum a fost indicat în cererea de apel dar a aplicat prevederile art. 90¹ Cod penal;

- instanța de apel nu a luat în considerare faptul că inculpatul atât la urmărirea penală cât și în ședința de judecată a recunoscut comiterea infracțiunii, sa căit de cele săvârșite a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, este învinuit pentru prima data de o infracțiune mai puțin grava, prejudiciu material nu există;

- atât prima instanță cât și instanța de apel nu a luat în considerare faptul că proporționalitatea este concepută ca un raport just, echitabil, între situația de fapt, mijloacele de restrângere a exercițiului unor drepturi și scopul legitim urmărit sau ca un raport echitabil între interesul individual și interesul public;

- nu sa luat în considerație că pedeapsa aplicată inculpatului Mititelu Vadim trebuie să fie proporțională, efectivă și disuasivă, aptă să conducă la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, să atingă scopul pedepsei penale consacrat la art. 61 din Codul penal. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră, generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, considerând corecte constatările instanței de apel.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, poziția procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din considerentele ce urmează.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea

părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal atestă din conținutul recursului declarat, că apărarea invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel prevăzute la *pct. 6), 8)*, alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Astfel, verificând lucrările dosarului în raport cu criticile invocate de către recurent, Colegiul penal consideră că, nici un temei de casare din cele menționate mai sus nu și-a găsit confirmarea în prezenta speță.

Potrivit pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în temeiul căruia recurentul indică precum că, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, Colegiul penal constată lipsa în recursul declarat a oricărei motivații desfășurate, precum și lipsa argumentelor concrete, esențiale la caz, care în viziunea recurentului a-r vicia hotărârea contestată.

Colegiul penal, analizând textul deciziei atacate constată că, instanța de apel a analizat și verificat cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, și întemeiat a ajuns la concluzia că în acțiunile lui Mititelu Vadim sunt prezente elementele infracțiunilor prevăzute de art. 27, 187 alin.2 lit. e), f) Cod penal și de art. 186 alin. 2 lit. d) Cod penal, respectiv nu au fost încălcate prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel expunându-se asupra argumentelor principale invocate în cererea de apel, hotărârea emisă cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția.

În asemenea împrejurări, Colegiul penal consideră că, de fapt invocările recurentului sub aspectul temeiului pentru recurs prevăzute la

pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, poartă un caracter declarativ, ne fiind expuse argumente veridice în susținerea erorii pretins a fi comise de către instanța de apel, or, hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, atât în fapt, cât și în drept ceea ce se echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 CEDO.

Se mai reține că, partea apărării mai invocă în prezenta speță incidența cazului de casare prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, contradictoriu cu argumentele și criticele expuse în textul recursului declarat din care se constată de fapt dezacordul apărării cu pedeapsa aplicată în privința inculpatului (pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală), și se solicită aplicarea unei pedepse mai blânde non private de libertate cu aplicarea dispozițiilor art. 90 Cod penal.

Instanța de recurs menționează că, pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Totodată, Colegiul penal constată în speță, că cauza penală a fost examinată în prima instanță în ordinea procedurii simplificate pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în baza art. 364¹ Cod procedură penală, or, până la începerea cercetării judecătorești în baza cererii autentice și personale înaintate de către inculpatul Mititelu Vadim, fiind asistat de către avocat, cu asigurarea dreptului la apărare prin prezența apărătorului, a declarat personal prin înscris autentic că recunoaște vina integral, cunoaște probele acumulate la faza urmăririi penale, nu are careva obiecții asupra probelor, nu solicită prezentarea altor probe și a solicitat examinarea cauzei penale în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod procedură penală.

Colegiul penal menționează și faptul că în jurisprudența sa, CtEDO a afirmat că, atunci când o acuzație penală împotriva inculpatului este stabilită printr-o formă prescurtată de examinare judiciară, aceasta duce, în esență, la renunțarea la o serie de drepturi procedurale. Acest lucru nu poate fi o problemă în sine, deoarece nici litera, nici spiritul art.6 din CtEDO nu împiedică o persoană să renunțe la aceste garanții din propria sa voință. (cauza Scoppola vs Italia nr. 2, 17.09.2009)

Prin urmare, Colegiul penal găsește corecte concluziile instanța de apel că prima instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și de drept, vinovăția inculpatului Mititelu Vadim care a fost dovedită cu

certitudine și fără echivoc, apreciind faptele săvârșite de aceștia, încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat. Cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Prin urmare, fiind dată o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului Mititelu Vadim în prevederile art. 27, 187 alin.2 lit. e), f) Cod penal – *tentativă de jaft, adică tentativă de sustragere deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, și de art. 186 alin. 2 lit. d) Cod penal - *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

Deci, analizând textul hotărârii atacate în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal consideră că, instanța de apel și-a motivat decizia în concordanță cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la respingerea apelului inculpatului Străjescu Ion declarat în prezenta cauză, fiind motivată just adoptarea unei asemenea soluții.

Mai mult, Colegiul penal atestă și faptul că, instanța de apel a respectat și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, expunându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel și prin hotărârea adoptată a oferit răspunsuri plauzibile, detaliate și argumentate asupra acestora, în coraport cu probele administrate în prezenta speță ce au fost verificate în ședințele de judecată.

În contextul criticelor apărării expuse în recurs privind modalitatea de individualizare a pedepsei aplicate inculpatului, Colegiul penal reține că, pedeapsa cu închisoarea, stabilită lui Mititelu Vadim pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 187 alin.2 lit. e), f) Cod penal și de art. 186 alin. 2 lit. d) Cod penal Cod penal, este echitabilă, proporțională și va contribui la atingerea scopului de corectare și reeducare a acestuia, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și totodată, evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se atestă că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului Mititelu Vadim, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept

material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art.art.61, 75 Cod penal, și art. 364¹Cod de procedură penală, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Or, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de recurs evidențiază, că recurentul înaintează cerințe prin care solicită aplicarea unei pedepse non privative de libertate, solicitări care pe lângă faptul că sunt contradictorii, de fapt nici nu au fost motivate de către recurent, fiind neîntemeiate, or doar faptul că ultimul nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse neprivative de libertate.

Instanța de recurs ordinar găsește neîntemeiat argumentul recurentului precum că *„atât prima instanță cât și instanța de apel nu a luat în considerare faptul că proporționalitatea este concepută ca un raport just, echitabil, între situația de fapt, mijloacele de restrângere a exercițiului unor drepturi și scopul legitim urmărit sau ca un raport echitabil între interesul individual și interesul public”* în această ordine de idei este de menționat faptul că Mititelu Vadim a mai fost condamnat pentru infracțiuni similare și nu a ales calea corijării comițând din nou o infracțiuni, prin urmare, Colegiul penal consideră corectă și întemeiată concluzia instanțelor de fond cu privire la incorectitudinea aplicării unei pedepse non privative de libertate, or aplicarea repetată a unei pedepse cu muncă neremunerată în speța dată nu va asigura atingerea scopului pedepsei penale.

Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de 9 Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces

echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Instanța de recurs în concluzie apreciază, că pedeapsă aplicată inculpatului corespunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei non privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

Or, argumentele invocate în recursul ordinar declarat sunt nefondate, deoarece nu sunt incidente în speță cauzele de casare la care au făcut referire autorul, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs ordinar, în sensul casării deciziei contestate și astfel se impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bucatca Vadim în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bucatca Vadim în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Mititelu Vadim xxxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 27 mai 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Boico Victor

Catan Liliana